

Concòrdia de l'Aigua del Poble de Carme

Carme

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: Arxiu Comarcal de l'Anoia, Plaça de la Creu, 18 (Igualada)
Emplaçament: A l'Arxiu Comarcal de l'Anoia, a Igualada.

Coordenades:

Latitud: 41.53096
Longitud: 1.62301
UTM Est (X): 385126
UTM Nord (Y): 4598617

Classificació

Número de fitxa: 08048 - 79
Àmbit: Patrimoni documental
Tipologia: Fons documental
Estil / època: Modern Contemporani
Segle: XVIII
Any: 1775
Autoria de l'element: Vicenç Aulet (notari d'Igualada)
Estat de conservació: Bo
Protecció: Física
Accés: Restringit
Ús actual: Científic
Titularitat: Pública
Titular: Generalitat de Catalunya. Rambla Santa Mònica, n. 8, 08002 Barcelona

Fitxes associades:

[Rec](#)

[Llibre de la Confraria dels Perayres del Lloch de Snt Marty de Carme](#)

Autoria de la fitxa: Jordina Sales Carbonell; Natalia Salazar Ortiz

Descripció

El rec de Carme no només donava força motriu als molins paperers, bataners i fariners, sinó que era també de gran utilitat per rentar la llana, tenyir-la i batanar-la, així com per regar els horts, per abeurar el bestiar, per refredar els alambins de les fassines d'aiguarent, per amaran la calç viva, per rentat els cups, per moure els trulls, etc. L'entrada en joc de la indústria paperera ocasionà una sèrie de conflictes als que s'intenta donar solució mitjançant una concòrdia notarial feta l'any 1775 (Llibre de la Concòrdia de les Aigües del poble de Carme), de la qua se'n conserva una còpia al protocol notarial de Vicenç Aulet, notari d'Igualada, a les pàgines 19 a 26 del volum de l'any 1775. Es tracta d'un volum de paper relligat i enquadernat amb pergamí. Als marges de la còpia dipositada a l'ACA es fa constar que s'han fet dues còpies més: una al segle XIX i una altre al segle XX, fet que indica que l'escriptura original ja estaria extraviiada al segle XIX. Entre d'altres, en el document s'esmenta i es regula: el dret de servir-se d'aigua a aquells que tenen perols per tenyir "panyos" i llanes; el dret a rentar la llana i els draps al rec (sempre després que l'aigua hagi passat pels molins paperers). La Concòrdia incloïa l'Ajuntament, els artesans i fabricants, els pagesos i els particulars.

Observacions:

A més la còpia del document que hi ha a l'Arxiu Comarcal de l'Anoia (amb la sigla ANI-IGD-459), existeix també una segona còpia a l'Arxiu Municipal de Carme.

Es pot trobar la transcripció íntegra del document a la referència bibliogràfica LLUSIÀ, 1965: 95-100.

Història

Cal emmarcar la redacció d'aquest document en un context peninsular de protoindustrialització, on els interessos productius eren cada cop majors degut a la necessitat en augment dels recursos hídrics com a força motriu. El rec de Carme, que en època medieval era suficient per a una economia de caràcter gairebé exclusivament agrícola i la tradicional manufactura de draps, és ara una font de conflictes potencials entre els pagesos i petits productors de sempre i els nous industrials del paper. El document, doncs, pretén ser una solució que gestioni qui, com i quan pot fer ús de l'aigua que circula pel rec. Una prova de la magnitud del conflicte generat entorn a l'ús de les aigües és el temps que es tardà en redactar la concòrdia, ja que es comença l'any 1774 però, fins un any després, no s'arriba a un consens definitiu que permetès l'elaboració de l'escriptura final.

Bibliografia

GUTIÉRREZ POCH, Miquel (1999): Full a full. La indústria paperera de l'Anoia (1700-1998): Continuitat i modernitat, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona.

LLUSIÀ, Modest (1965): El llibre dels paraires de Carme, Centre d'Estudis Comarcals d'Igualada, p.

RIBA GABARRÓ, Josep (2000): "Utilitats agrícoles i industrials de la riera i del rec de Carme", Les Fonts de Carme, 2, Associació El Forat dels Graus, p. 14-15.

SELLARÈS POCH, Jordi (2002): "Concòrdia de les aigües del rec de Carme", Les Fonts de Carme, 8, Associació El Forat dels Graus, p. 134-135.

